

สรุปและขอเสนอแนะ

การศึกษาความแตกต่างด้านการตายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔ ในครั้งนี้ มีจุดประสงค์สำคัญคือ เพื่อนำข้อมูลจากทะเบียนราษฎรที่มีอยู่แล้วมาใช้ให้เป็นประโยชน์ และเพื่อให้นักวิจัยเกี่ยวกับภาวะการตายกว้างขวางออกไปอีก สำหรับการเลือกศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครนั้นเนื่องมาจาก กรุงเทพมหานครมีลักษณะของความ เป็นเอกนครสูง ตลอดจนเป็นที่รวมของประชากรที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ กัน จึงสนใจที่จะศึกษา จังหวัดนี้เป็นอันดับแรก สำหรับการศึกษาระดับประเทศนั้นจะต้องอาศัยการวิจัยวิเคราะห์ อย่างละเอียดและถูกต้อง สมบูรณ์ซึ่งผู้ทำการวิจัยไม่อาจศึกษาได้ในระยะเวลาและงบประมาณ อันจำกัดได้ สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือทะเบียนการตาย (ใบมรณบัตร ทร. ๒๐ ส่วนที่ ๓) ที่แจ้งตายในเขตกรุงเทพฯ - ธนบุรี ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ของกองสถิติสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเก็บรวบรวมไว้ในลักษณะของบัตรคอมพิวเตอร์ เรียบร้อยแล้วนั้นมาทำการสุ่มตัวอย่างขึ้นมาร้อยละ ๑๐ ของการตายทั้งหมดในปีนี้ ซึ่งได้จำนวน ตัวอย่างทั้งสิ้น ๒๓๕๓ ตัวอย่าง โดยมีสมมติฐานในการศึกษาว่า "อัตราการตายของประชากร จะแตกต่างกันไปตามลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และประชากรที่แตกต่างกัน"

การศึกษานี้ได้แบ่งออกเป็นการศึกษาความแตกต่างตามลักษณะทาง ประชากร อันได้แก่ อายุ เพศ และสถานภาพสมรส ลักษณะทาง เศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา และสถานที่อยู่ประจำ และลักษณะทางสาธารณสุข ได้แก่ สาเหตุการตาย ผู้บาดเจ็บ สถานที่ตาย และบัตรรับรอง เหตุตาย สำหรับผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

ก. ความแตกต่างตามลักษณะทางประชากร

จากการศึกษาพบว่าร้อยละ ๕๗.๗ ของผู้ตายทั้งหมดเป็นเพศชาย และยังพบว่าในเกือบทุกกลุ่มอายุ เป็นเพศชายคายนมากกว่าเพศหญิง ยกเว้นในกลุ่มอายุสุดท้าย (๗๐ ปีขึ้นไป) ที่พบว่ามิเพศหญิงคายนมากกว่าเพศชายเล็กน้อย คือ เพศหญิงตายร้อยละ ๕๕.๕

สำหรับการตายของทารกต่ำกว่า ๑ ปี พบว่าเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือร้อยละ ๕๗.๔ และ ๕๒.๖ ตามลำดับ

สำหรับความแตกต่างตามสถานภาพสมรส พบว่า ยังไม่สามารถสรุปได้ว่า อัตราตายตามสถานภาพสมรสจะแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้เพราะข้อมูลมีความสมบูรณ์ครบถ้วนในระดับต่ำ กล่าวคือ การไม่ระบุสถานภาพสมรสมีมากถึงร้อยละ ๖๒.๔ ของผู้ตายทั้งหมดที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป นอกจากนี้พบว่า ผู้ตายมีสถานภาพสมรสมากที่สุดทั้งในเพศชายและเพศหญิง คือ ร้อยละ ๒๑.๔ และ ๒๑.๗ ของการตายในเพศเดียวกัน ตามลำดับ รองลงไปคือ ผู้ตายที่เป็นโสด ม่าย แยก ร่าง และหย่า มีร้อยละ ๘.๓ ๓.๒, ๐.๕ และ ๐.๓ ของการตายของเพศชาย ตามลำดับ ส่วนสัดส่วนของการตายของสตรีที่เป็นโสด ม่าย และแยกร่าง คือ ร้อยละ ๑๐.๕, ๕.๒ และ ๐.๓ ตามลำดับ

ข. ความแตกต่างตามลักษณะทางเศรษฐกิจ และสังคม

ความแตกต่างในเรื่องนี้ได้แก่ ความแตกต่างในเรื่องอาชีพ ระดับการศึกษา ศาสนาที่นับถือ และสถานที่อยู่ประจำ แต่จากข้อมูลที่ทะเบียนการตายได้บันทึกไว้นั้น พบว่ายังไม่สามารถประมวลผลได้ว่าอัตราตายของผู้ที่มีอาชีพต่างกัน และระดับการศึกษาที่ต่างกันจะแตกต่างกันหรือไม่และจะมีแบบแผนการตายในเรื่องนี้คล้ายคลึงหรือแตกต่างกับผลการวิจัยในประเทศต่าง ๆ หรือไม่ ทั้งนี้เพราะข้อมูลมีความสมบูรณ์ครบถ้วนในระดับต่ำมากเช่นเดียวกับในเรื่องสถานภาพสมรส กล่าวคือ

ในเรื่องอาชีพพบว่าในกลุ่มผู้ตายเพศชายอายุ ๑๕ - ๕๕ ปี ซึ่งเป็นวัยที่ควร จะอยู่ในระหว่างการทำงาน เป็นผู้ไร้อาชีพถึงร้อยละ ๕๐.๔ ส่วนในเพศหญิงมีมากถึง

ร้อยละ ๕๔.๘ นอกจากนั้นการไร้อาชีพยังมีความหมายรวมไปถึงการไม่ระบุอาชีพ และการไร้อาชีพจริง ๆ อีกด้วย จึงทำให้ยากต่อการวิเคราะห์

ในเรื่องระดับการศึกษา พบว่า การไม่ระบุระดับการศึกษามีมากถึงร้อยละ ๓๖.๓ ในเพศชาย และ ๓๕.๓ ในเพศหญิง จึงทำให้การวิเคราะห์ในเรื่องนี้ยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้

สำหรับความแตกต่างตามศาสนาที่นับถือก็พบว่ายังไม่อาจสรุปผลได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพราะการไม่ระบุศาสนามีมากกว่าร้อยละ ๕๐

ในเรื่องสถานที่อยู่ประจำ พบว่า ประมาณ ๑ ใน ๒ ส่วนของผู้ชายในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ที่มีสถานที่อยู่ประจำในจังหวัดอื่น ๆ นอกกรุงเทพฯ - ชนบุรี และมาจากทุกภาคของประเทศ ถึงแม้ว่าการไม่ระบุสถานที่อยู่ประจำมีร้อยละ ๒๔.๓ ก็ตามจากข้อมูลที่มีอยู่พอจะประมวลได้ว่าเป็นผู้ชายที่มาจากภาคกลางมากที่สุด รองลงไปคือผู้ชายที่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับคือร้อยละ ๒๑.๑, ๓.๓, ๑.๓ และ ๑.๒ ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาคกลางอยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ - ชนบุรีมากกว่าภาคอื่น ๆ และการที่ผู้ชายที่มาจากภาคเหนือและภาคใต้น้อยนั้นอาจเป็นเพราะทั้งสองภาคมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับพอควร นอกเหนือไปจากการอยู่ไกลจากกรุงเทพฯ - ชนบุรีอีกด้วย ทำให้ผู้ที่เคลื่อนย้ายมายังกรุงเทพฯ - ชนบุรีมีจำนวนน้อย ทำให้โอกาสที่จะตายในกรุงเทพฯ - ชนบุรี หรือเข้ามาเพื่อรับการรักษาพยาบาลในกรุงเทพฯ - ชนบุรีมีน้อยตามไปด้วย แต่อย่างไรก็ตามยังไม่อาจสรุปได้ทันทีว่าผู้ชายที่มีสถานที่อยู่ประจำแตกต่างกันจะมีอัตราการตายแตกต่างกันหรือไม่ เพราะการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาการแจ้งตายในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ซึ่งย่อมจะต้องมีประชากรที่มีสถานที่อยู่ประจำในกรุงเทพฯ - ชนบุรี มากกว่าผู้ที่มีสถานที่อยู่ประจำในภาคอื่น ๆ ดังนั้นจึงควรจะศึกษาในเรื่องนี้ในระดับประเทศ ซึ่งอาจจะหาข้อสรุปได้ถูกต้อง

ค. ความแตกต่างตามสาเหตุการตาย

จากการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างของสาเหตุการตายตามกลุ่มอายุ และ เพศ กล่าวคือ ในเรื่องอายุ พบว่า สาเหตุการตายที่สำคัญของแต่ละกลุ่มอายุจะแตกต่างกัน สาเหตุการตายที่สำคัญของกลุ่มอายุต่ำกว่า ๑ ปีคือ กลุ่มสาเหตุที่ ๑๕ : สาเหตุบางอย่างทางพยาธิสภาพและมฤตภาพอนิโกลและหลังการคลอด ซึ่งพบทั้งในเพศชายและเพศหญิง (ร้อยละ ๔๑.๘ และ ๔๖.๕ ตามลำดับ) กลุ่มอายุ ๑ - ๑๔ ปี คือ กลุ่มสาเหตุที่ ๑๗ : อุบัติเหตุการถูกพิษ และพลวเหตุต่าง ๆ ทั้งในเพศชายและเพศหญิง (ร้อยละ ๒๘.๓ และ ๒๐.๕ ตามลำดับ) กลุ่มอายุ ๑๕ - ๓๔ ปีในเพศชาย คือ กลุ่มสาเหตุที่ ๑๗ : อุบัติเหตุการถูกพิษ และพลวเหตุต่าง ๆ คือร้อยละ ๕๒.๓ แต่ในเพศหญิงคือ กลุ่มสาเหตุที่ ๗ : โรกระบบไหลเวียนเลือด คือ ร้อยละ ๓๐.๖ กลุ่มอายุ ๓๕ - ๕๔ ปี ในเพศชาย คือ กลุ่มสาเหตุที่ ๗ : โรกระบบไหลเวียนเลือด คือร้อยละ ๒๕.๘ ในเพศหญิง คือ กลุ่มสาเหตุที่ ๒ : เนื้องอกที่ต่าง ๆ คือร้อยละ ๒๓.๒ กลุ่มอายุ ๕๕ - ๗๔ ปี คือ กลุ่มสาเหตุที่ ๗ : โรกระบบไหลเวียนเลือด ซึ่งพบทั้งในเพศชายและเพศหญิง คือร้อยละ ๒๓.๘ และ ๒๗.๕ ตามลำดับ ในกลุ่มอายุสุดท้าย (๗๕ ปีขึ้นไป) ทั้งเพศชายและเพศหญิง คือ กลุ่มสาเหตุที่ ๑๖ : อาการภาวะที่กำหนดไม่ชัดเจน คือร้อยละ ๕๕.๗ และ ๖๗.๗ ตามลำดับ ในเรื่องเพศ พบว่า เกือบทุกกลุ่มสาเหตุการตายจะพบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง ยกเว้น กลุ่มสาเหตุที่ ๓ : โรคเกี่ยวกับคอมหลังภายในโภชนาการและเมตาบอลิซึม กลุ่มสาเหตุที่ ๑๒ : โรคผิวหนังและเนื้อใต้ผิวหนัง และกลุ่มสาเหตุที่ ๑๖ : อาการและภาวะที่กำหนดไม่ชัดเจน

สำหรับความแตกต่างตามสถานภาพสมรส พบว่า สาเหตุการตายที่สำคัญทั้งของเพศชายและเพศหญิงในแต่ละสถานภาพสมรสไม่แตกต่างกัน

สำหรับความแตกต่างของสาเหตุการตายตามลักษณะของอาชีพ และระดับการศึกษา นั้น ยังไม่สามารถสรุปได้ เพราะข้อมูลในเรื่องอาชีพและระดับการศึกษา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนในระดับต่ำมาก กล่าวคือ มีกลุ่มโรคอาชีพมากถึงร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ทั้งในเพศชาย

และเพศหญิง และไม่ระบุระดับการศึกษามีมากถึงร้อยละ ๗๐ ขึ้นไปทั้งในเพศชายและเพศหญิง

ส่วนความแตกต่างของสาเหตุการตายตามสถานที่อยู่ประจำนั้นยังไม่อาจสรุปได้ทันทีว่ามีความแตกต่างของสาเหตุการตายตามภาคต่าง ๆ หรือไม่ เพราะการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาการตายจากข้อมูลการตายในกรุงเทพฯ - ธนบุรี เท่านั้น จึงไม่อาจเปรียบเทียบกับการตายในภาคอื่น ๆ ได้

ง. ความแตกต่างตามลักษณะทางสาธารณสุขอื่น ๆ

ลักษณะทางสาธารณสุขอื่น ๆ ที่บันทึกไว้ได้แก่ สถานที่ตาย ผู้บ่าบัก และบัตรรับรองเหตุตาย จากการศึกษา พบว่า ในเรื่องสถานที่ตาย มากกว่าครึ่งหนึ่งของการตายทั้งหมดตายในโรงพยาบาลและสถานพยาบาลต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน รองลงไปคือการตายในบ้านของตนเองมีร้อยละ ๑๗.๓

ในเรื่องผู้บ่าบัก พบว่า ผู้ที่ตายโดยไม่มีผู้บ่าบัก มีร้อยละ ๑๘.๓ ของการตายทั้งหมด นอกนั้นเป็นการตายโดยมีผู้บ่าบัก สำหรับบัตรรับรองเหตุตาย พบว่า ในกรณีที่ผู้บ่าบักไม่ใช่แพทย์แผนปัจจุบันนั้น ๑ และกรณีที่ไม่มีผู้บ่าบักจะไม่มีบัตรรับรองเหตุตาย สาเหตุการตายที่พบมากที่สุดของกลุ่มที่ไม่มีบัตรรับรองเหตุตายเป็นกลุ่มสาเหตุที่ ๑๖ : อากาศและภาวะที่กำหนดไม่ชัดเจน มีร้อยละ ๓๘.๘ ของการตายทั้งหมด

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ยังไม่สามารถพิสูจน์สมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ได้ทุกประการ ทั้งนี้เพราะข้อมูลมีความสมบูรณ์ครบถ้วนในระดับต่ำอันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ ดังกล่าวไว้แล้วในเรื่องข้อจำกัดของข้อมูล

จากการศึกษาความแตกต่างด้านการตายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยใช้ข้อมูลจากทะเบียนการตายเป็นข้อมูลหลักในการศึกษาวิจัย พบว่ามีข้อควรแก่การ เสนอแนะ เพื่อให้การศึกษาวิจัยข้อมูลที่มาจากระบบทะเบียนราษฎร ได้ผลสรุปที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

ก. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบทะเบียนราษฎร โดยตรง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎรกับประชาชน

๑. เจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎร

ก) ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้สามารถอ่านเขียนหนังสือได้ดี ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นกำนันซึ่งเป็นนายทะเบียนตำบลโดยตำแหน่งเสมอไป ทั้งนี้เพราะกำนันส่วนใหญ่มีความรู้เพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ซึ่งไม่สามารถอ่านเขียนได้ดี ในกรณีเช่นนี้อาจจะอาศัยครูในโรงเรียนของชุมชนนั้น ๆ ช่วยเหลือในเรื่องการจดบันทึก เพื่อให้การชั่งตวงและการบันทึกข้อความในใบแจ้งการเกิด การตาย ฯลฯ เป็นไปโดยครบถ้วนสมบูรณ์ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งควรจะมีผลตอบแทนแก่ครูที่ช่วยเหลือบ้างตามสมควร

ข) ควรจะมีระเบียบข้อบังคับให้เจ้าหน้าที่ทะเบียนต้องชั่งตวงในรายละเอียดในทุกอย่างที่แบบฟอร์มของทะเบียนได้กำหนดไว้ ซึ่งเชื่อว่าเมื่อเจ้าหน้าที่มีการชั่งตวงจะทำให้ประชาชนที่เป็นผู้แจ้งพยายามตอบรายงานในรายละเอียดมากกว่าการไม่ชั่งตวง เช่น การถามในเรื่องสถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา จำนวนบุตร ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้แจ้งเป็นบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติสนิทอาจจะไม่ทราบรายละเอียดต่าง ๆ ก็เป็นข้อยกเว้น

ค) ควรจัดให้มีการฝึกอบรมนายทะเบียนเป็นประจำทุกปี เพื่อชั่งตวงแนวทางในการปฏิบัติงานและชี้แจงกฎหมายระเบียบที่แก้ไขใหม่ ก็จะเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นายทะเบียนปฏิบัติหน้าที่ได้โดยถูกต้อง ยิ่งไปกว่านั้นยังจะเป็นการกระตุ้นให้นายทะเบียนมีความตื่นตัวในการปฏิบัติงานอยู่เสมออีกด้วย

ง) ควรจะมีมาตรการที่ทำให้เจ้าหน้าที่ทะเบียนเห็นความสำคัญของงานทะเบียนราษฎร เช่น การพิจารณาความดีความชอบให้แก่เจ้าหน้าที่เหล่านี้เป็นกรณีพิเศษบ้าง เป็นการบำรุงขวัญในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านทะเบียนมักจะถูกละเลยในการพิจารณาความดีความชอบ เพราะเห็นว่างานทะเบียนเป็นงานประจำที่ไม่มีผลปรากฏออกมาอย่างชัดเจน ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สนใจในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังซึ่งทำให้ประชาชนได้รับบริการที่ไม่ดี และส่งผลให้ประชาชนไม่สนใจการจดทะเบียนราษฎร หรือสละสิทธิ์ไปตามไปด้วย

๒. ประชาชน ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายบังคับไว้ให้ต้องแจ้งจดทะเบียนราษฎร เมื่อมีคนเกิด คนตายอยู่แล้วก็ตาม แต่ก็ยังคงพบว่าข้อมูลเหล่านี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน ในระดับต่ำ ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญคือ การขาดความกระตือรือร้นและขาดการ กระตุ้นให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ตลอดจนความไม่เข้มงวดในการลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายและการประนีประนอมระหว่างผู้รับแจ้ง กับผู้แจ้ง ทำให้มีผู้ละเลยต่อการ จด ทะเบียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กที่เกิดแล้วตายก่อนมีการแจ้งเกิด

ในเรื่องการตาย พบว่า การแสดงใบมรณบัตร เป็นหลักฐานก่อนที่จะทำการ เผา หรือฝังก็ดี ซึ่งจะต้องปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัดในเขตเทศบาลนั้น สำหรับในชนบทดูเหมือน จะไม่จำเป็นนัก เพราะปกติกำนันมักจะเป็นผู้คุ้นเคยกับชาวบ้านเป็นส่วนมากอยู่แล้ว ดังนั้น เอกสารทางกฎหมายคือใบมรณบัตรจึงดูไม่มีความหมายอะไรมาก และเมื่อคำนึงถึงประชากร ส่วนใหญ่เป็นประชากรในชนบท อีกทั้งการตายเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาเหมือนกับการ เกิด อีกด้วย จึงย่อมจะมีผลให้อัตราการตกจดทะเบียนการตายมีแนวโน้มที่สูงกว่าอัตราการ ตก จดทะเบียนการ เกิดต่อไปอีกเป็นระยะยาวนาน

สำหรับแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขก็คือ

ก) ควรจะแก้ไขกฎหมายทะเบียนราษฎร โดยเพิ่มโทษผู้ฝ่าฝืน เช่น การ ไม่แจ้งการ เกิดการตายภายในกำหนดเวลาให้สูงขึ้น

ข) ใช้วิธีประชาสัมพันธ์ช่วยให้ประชากรตระหนักถึงความสำคัญของการ ทะเบียนราษฎรต่าง ๆ และการให้รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่จะเป็นเจ้าของ ทะเบียนราษฎรนั้น ๆ (คนที่เกิด คนที่ตาย) ตามแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจจะช่วยให้ ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติชี้ให้เห็นความสมบูรณ์ครบถ้วนในระดับที่สูงขึ้น

ค) ในกรณีที่ผู้แจ้งเป็นบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บิดามารดาหรือญาติของผู้เกิด ผู้ตาย เช่น เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ควรจะมีการซักถามรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ เกิด ผู้ตาย จากญาติหรือบิดามารดาของผู้นี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้สถิติชี้ให้เห็น ความสมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

ข. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

๑. ในกรณีที่เป็นการศึกษาวิจัยในระดับใหญ่ เป็นส่วนรวม เช่น การศึกษา อัตราการตายเป็นจังหวัด หรือรายภาค ควรจะต้องคำนึงถึงระดับการตกลงรายละเอียด ซึ่งมีอยู่ค่อนข้างสูงด้วย เพื่อให้ข้อสรุปผลการวิจัยถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

๒. ในกรณีที่พบว่าข้อมูลที่ยื่นที่มานั้นยังไม่ชัดเจนพอ ควรจะมีการตรวจสอบ กลับไปยังต้นแหล่งของข้อมูลใหม่ที่สุดที่จะเป็นไปได้ เช่น ในเรื่องสาเหตุการตาย บางครั้งจะพบว่าบันทึกมาไม่ชัดเจน การตรวจสอบกลับไปยังผู้มาบันทึก เช่น แพทย์ ก็จะช่วยให้ข้อมูลมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น

๓. ในกรณีที่ต้องการจะใช้ข้อมูลจากทะเบียนราษฎรมาศึกษาในรายละเอียดต่าง ๆ นั้น ควรจะทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในกรณีที่ผู้กำลังคน และงบประมาณเพียงพอ โดยที่อาจมีผู้ช่วยทำงานวิจัยออกไปเป็นเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการรับแจ้ง และบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งควรจะเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมมาเป็นอย่างดีเพื่อที่จะได้บันทึกข้อมูลมาได้ตามจุดประสงค์ของการวิจัย และทำหน้าที่คัดลอกข้อมูลมาด้วยพร้อมกัน โดยแบ่งสายงานออกเป็นเจ้าหน้าที่ประจำเขตต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลใหญ่ ๆ (เพราะโรงพยาบาลใหญ่ ๆ จะมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยทะเบียนราษฎรไปประจำอยู่ด้วย)

๔. ในการประมวลผล ควรจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบการให้รหัสข้อมูล เสียใหม่จาก ระบบตัวอักษร ผสมกับตัวเลข (Alphanumeric Coding) ไปเป็นรหัสแบบตัวเลข (Numeric Coding) เสียทั้งหมด ทั้งนี้เพราะลักษณะหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่บันทึกไว้ในทะเบียนการเกิด การตายมีอยู่ไม่มาก และไม่ละเอียดซับซ้อนมากเหมือนกับงานวิจัยบางงาน เช่น การทำสำมะโนประชากร ของประเทศ เป็นต้น ซึ่งจำเป็นจะต้องบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ไว้มากกว่า จึงต้องอาศัยระบบการให้รหัสข้อมูลทั้งแบบตัวเลข และตัวอักษร ปนกัน ดังนั้นการให้รหัสระบบตัวอักษร ผสมกับตัวเลขกับข้อมูลการเกิด การตาย จึงเป็นสิ่งไม่จำเป็น ยิ่งไปกว่านั้นนอกจากการให้รหัสแบบตัวเลขแก่ข้อมูลจะง่ายและสะดวกต่อการตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ขั้นตอนในการเตรียม Control Card ในการ

วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ซึ่งสะดวกและง่ายต่อการวิเคราะห์หัตถ์
 อยู่แล้วนั้น จะยิ่งง่ายและสะดวกรวดเร็วมากขึ้นไปอีก

อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาในระดับจังหวัด และเป็น
 การศึกษาแบบสุ่มตัวอย่าง ทำให้ยังไม่ทราบแบบแผนการตายของประชากรทั้งประเทศ
 จึงสมควรที่จะมีการศึกษาเรื่องนี้โดยละเอียดในระดับที่กว้างขวางกว่าการศึกษาในครั้งนี้
 นอกจากนั้นควรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะการตายของประชากรในรายละเอียดอื่น ๆ อีก
 เช่น การศึกษาการตายเฉพาะสาเหตุ หรือการศึกษาการตายจากข้อมูลการตายในโรง
 พยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งคาดว่าจะมีความสมบูรณ์ครบถ้วนมากกว่าข้อมูลที่มา
 จากทะเบียนการตาย อันจะทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการตายของประชากรไทย
 กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้นไปอีก.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย